

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การให้บริการห้องสมุดแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการให้บริการห้องสมุดแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ใน โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร (2) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานห้องสมุด ใน โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (3) ศึกษาความพึงพอใจของครูการศึกษาพิเศษ ที่มีต่อการให้บริการของห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (4) เพื่อหาวิธีการแก้ไข ปัญหาอันเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของห้องสมุดและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการการให้บริการห้องสมุดแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ใน โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ ครูบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 73 คน และครูการศึกษาพิเศษโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 73 คน รวม 146 คน เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 39-40) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และยอมให้เกิดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มเท่ากับ 0.05 จากประชากร 146 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 106 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สำหรับครูบรรณารักษ์ และครูการศึกษาพิเศษ โดยแบบสอบถามประกอบด้วย

แบบสอบถามสำหรับครูบรรณารักษ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 การให้ความสำคัญในการให้บริการของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งงานด้านต่างๆ ของห้องสมุดเป็น 4 ด้าน ด้านที่ 1 ด้านการบริการ จำนวน 9 ข้อ ด้านที่ 2 ด้านสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ จำนวน 9 ข้อ ด้านที่ 3 ด้านกิจกรรม จำนวน 14 ข้อ ด้านที่ 4 ด้านบุคลากร จำนวน 6 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามวิธี Likert (อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 107) ดังนี้

5 หมายถึง สำคัญมากที่สุด

4 หมายถึง สำคัญมาก

3 หมายถึง สำคัญปานกลาง

2 หมายถึง สำคัญน้อย

1 หมายถึง สำคัญน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความต้องการในการให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นแบบปลายเปิดให้บรรณารักษ์เติมข้อความจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบสอบถามสำหรับครูการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนและครูการศึกษาพิเศษ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ จำนวน 2 ข้อ และเป็นแบบปลายเปิดให้ครูการศึกษาพิเศษ

เติมข้อความจำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 ความต้องการในการให้บริการของห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเด็กพิเศษ จำนวน 6 ข้อ (2) ด้านบริการทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 9 ข้อ (3) ด้านบุคลากรและผู้สนับสนุนกิจกรรมบริการต่อเด็กพิเศษของห้องสมุด จำนวน 7 ข้อ (4) ด้านบริการที่จัดให้กับเด็กพิเศษ จำนวน 7 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามวิธี Likert (อ้างอิงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 107) ดังนี้

5 หมายถึง ต้องการมากที่สุด

4 หมายถึง ต้องการมาก

3 หมายถึง ต้องการปานกลาง

2 หมายถึง ต้องการน้อย

1 หมายถึง ต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความต้องการในการให้บริการของห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่สำคัญที่สุดใน 4 ด้าน (เรียงลำดับความต้องการจากมากไปน้อย) เป็นแบบปลายเปิดให้ครูการศึกษาพิเศษเติมข้อความจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 146 ฉบับ และนำแบบสอบถามมาคัดเลือกฉบับที่มีความสมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 136 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.15 แบ่งเป็นครูบรรณารักษ์ 68 คน ครูการศึกษาพิเศษ 68 คน การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้มีดังนี้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้ *t test* และ One-way ANOVA

สรุปผลการวิจัย (สรุปบรรณารักษ์)

ผลการวิจัยเรื่อง การให้บริการของห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูบรรณารักษ์ ร้อยละ 89.7 ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานห้องสมุด ร้อยละ 10.3 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 86.8 เพศชาย ร้อยละ 13.2 ส่วนใหญ่อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 51.5 รองลงมาอายุ 41 ปีขึ้นไป ร้อยละ 33.8 และอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 14.7 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 79.4 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 20.6 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 35.3 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 29.4 ส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 55.9 รองลงมาอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 27.9 และอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 16.2 ตามลำดับ ส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนประเภทประถมศึกษา ร้อยละ 67.7 และอยู่ในโรงเรียนประเภทขยายโอกาส ร้อยละ 32.4

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่าครูบรรณารักษ์ให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากรของห้องสมุด ($\bar{X} = 4.37$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านกิจกรรมของห้องสมุด ($\bar{X} = 4.05$) และด้านสถานที่ และวัสดุ ครุภัณฑ์ของห้องสมุด ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านการบริการของห้องสมุด ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผลได้ดังนี้

2.1 ครูบรรณารักษ์ให้ความสำคัญด้านการบริการของห้องสมุดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ บริการยืม-คืน ($\bar{X} = 4.76$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาอยู่ในระดับมาก มี 5 ข้อ คือ บริการปฐมนิเทศหรือแนะนำการใช้ห้องสมุด ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมา คือ บริการสอนวิธีการใช้ห้องสมุด ($\bar{X} = 4.28$) และบริการแนะนำการอ่าน ($\bar{X} = 4.26$)

ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มี 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ บริการจองหนังสือ ($\bar{X} = 2.91$)

2.2 ครูบรรณารักษ์ให้ความสำคัญด้านสถานที่ และวัสดุ ครุภัณฑ์ของห้องสมุดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก มี 8 ข้อ คือ การตกแต่งสถานที่ให้สวยงามสะอาด ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมา คือ มีระบบการถ่ายเทอากาศที่ดี ($\bar{X} = 4.35$) และมีแสงสว่างพอเหมาะ ($\bar{X} = 4.32$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีราวจับและที่นั่งสำหรับเด็กพิเศษ ($\bar{X} = 2.69$)

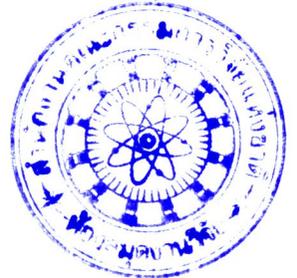
2.3 ครูบรรณารักษ์ให้ความสำคัญด้านกิจกรรมของห้องสมุดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ โครงการพัฒนาห้องสมุด ($\bar{X} = 4.50$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ โครงการโรงเรียนรักการอ่าน ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมา คือ จัดสัปดาห์ห้องสมุด ($\bar{X} = 4.41$) และแนะนำหนังสือใหม่ที่น่าสนใจ ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับโรงเรียนอื่น ($\bar{X} = 3.43$)

2.4 ครูบรรณารักษ์ให้ความสำคัญด้านบุคลากรของห้องสมุดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ จิตสำนึกในการให้บริการ ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสุภาพสวยงาม ($\bar{X} = 4.43$) และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน พุดจาไพเราะ ($\bar{X} = 4.41$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีความรู้ติดตามเทคโนโลยีสมัยใหม่อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.25$)

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า (1) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานห้องสมุดและครูบรรณารักษ์ให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (2) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานห้องสมุดและครูบรรณารักษ์ที่มีเพศต่างกันให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุด โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (3) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานห้องสมุดและครูบรรณารักษ์ที่มีประเภท

โรงเรียนที่ต่างกันให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (4) ครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานห้องสมุดและครูบรรณารักษ์ที่มีกลุ่มอายุต่างกันให้ความสำคัญในการ ให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (5) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานห้องสมุดและครูบรรณารักษ์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกันให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุด โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (6) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานห้องสมุดและครูบรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน ให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (7) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานห้องสมุด และครูบรรณารักษ์ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุด โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (8)

อภิปรายผลการวิจัย (ครูบรรณารักษ์)

จากผลการวิจัยเรื่อง การให้บริการของห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้แยก อภิปรายผลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 4 ความต้องการในการให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุ 31-40 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป และส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 การให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร

จากผลการวิจัยในส่วนของการให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่าครูบรรณารักษ์ให้ความสำคัญด้านการบริการของห้องสมุดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก งานบริการที่บรรณารักษ์ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ บริการยืม-คืน งานบริการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ บริการจองหนังสือ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะห้องสมุดโรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ยังไม่มีการดำเนินการในงานบริการจองหนังสือ

การให้ความสำคัญด้านสถานที่ และวัสดุ ครุภัณฑ์ของห้องสมุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ การตกแต่งสถานที่ให้สวยงามสะอาด ในส่วนของการให้มีราวจับและที่นั่งสำหรับเด็กพิเศษบรรณารักษ์ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะห้องสมุดของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความจำกัดในเรื่องของสถานที่ ขนาดของห้องที่คับแคบ และมีลักษณะเป็นห้องที่อยู่ในอาคารเรียนมากกว่าอาคารเอกเทศ

การให้ความสำคัญด้านกิจกรรมของห้องสมุด พบว่า โครงการพัฒนาห้องสมุด บรรณารักษ์ให้ความสำคัญมากที่สุด เครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับโรงเรียนอื่นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะห้องสมุดในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับโรงเรียนอื่น

การให้ความสำคัญด้านบุคลากรของห้องสมุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ จิตสำนึกในการให้บริการ การให้ความสำคัญด้านบุคลากรที่มีความรู้ ติดตามเทคโนโลยีสมัยใหม่อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรของห้องสมุดไม่ค่อยได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย หรืออาจจะไม่มีเวลาในการใช้เทคโนโลยี

ที่ทันสมัยเพราะมีภาระงานค่อนข้างมาก

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า (1) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานห้องสมุดและครูบรรณารักษ์ให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานห้องสมุดและครูบรรณารักษ์ที่มีเพศต่างกันให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานห้องสมุดและครูบรรณารักษ์ที่มีประเภทโรงเรียนที่ต่างกันให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (4) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานห้องสมุดและครูบรรณารักษ์ที่มีกลุ่มอายุต่างกันให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (5) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานห้องสมุดและครูบรรณารักษ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (6) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานห้องสมุดและครูบรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์ต่างกันให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (7) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานห้องสมุดและครูบรรณารักษ์ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันให้ความสำคัญในการให้บริการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ความต้องการในการให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

จากผลการสำรวจความต้องการในการให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ที่มีความต้องการมากที่สุดใน 4 ด้าน พบว่า (1) ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ บรรณารักษ์หรือผู้ดูแลห้องสมุดมีความต้องการวารสารสำหรับเด็กพิเศษ นิทานภาพ การ์ตูน หนังสือ Pop Up หนังสือเสริมทักษะ หนังสือผ้าหนังสือทั่วไป หนังสือพิมพ์

หนังสือนิทาน 3 มิติ (2) ด้านสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ บรรณารักษ์หรือผู้ดูแลห้องสมุดมีความต้องการ โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ คอมพิวเตอร์ มุมสำหรับเด็กพิเศษ ห้องค้นคว้า เฉพาะสำหรับเด็กพิเศษ ห้องฉายภาพยนตร์ VCD และ DVD ที่นั่งสำหรับเด็กพิเศษ ห้องเก็บเสียงสำหรับเด็กพิเศษ วิทยุ เครื่องเสียง ทีวี โปรแกรมบทเรียนสำเร็จรูป ตัวต่อ ฟองน้ำ เบาะนิ่มฟองน้ำ (3) ด้านกิจกรรมและการประชาสัมพันธ์ บรรณารักษ์หรือผู้ดูแลห้องสมุดมีความต้องการ เล่านิทานประกอบท่าทาง เพื่อนช่วยเพื่อน เชิดหุ่น มีกิจกรรมระหว่างเด็กพิเศษ อบรมให้ครูความรู้เกี่ยวกับห้องสมุด โรงเรียนอบรมให้กับผู้ปกครอง ความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียน กิจกรรมพัฒนาเด็กพิเศษ อบรมให้กับผู้บริหาร โรงเรียนเพื่อให้เห็นความสำคัญของห้องสมุดโรงเรียน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สำหรับเด็กพิเศษโดยตรง กิจกรรมค่ายรักการอ่าน ห้องสมุดลอยฟ้า การแสดงบทบาทสมมติ มีวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กพิเศษ (4) ด้านบุคลากร บรรณารักษ์หรือผู้ดูแลห้องสมุดมีความต้องการ บุคลากรที่ดูแลเด็กพิเศษเฉพาะ บรรณารักษ์ห้องสมุด ผู้ช่วยบรรณารักษ์ อบรมครูบรรณารักษ์เพื่อรู้ถึงปัญหาของเด็กพิเศษ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย (ครูบรรณารักษ์)

จากการวิจัยเรื่อง การให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่ามีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการให้บริการห้องสมุดแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ คือ (1) เด็กพิเศษควรมีมุมเฉพาะหรือห้องเฉพาะ (2) ในช่วงพักบรรณารักษ์ไม่สามารถดูแลเด็กพิเศษเป็นรายบุคคลได้ (3) ควรมีห้องเรียนสำหรับเด็กพิเศษ (4) ในบางโรงเรียนขาดครูการศึกษาพิเศษ (5) ห้องสมุดคับแคบไม่สามารถขยายพื้นที่ได้ (6) เด็กพิเศษมักจะทำหนังสือขาดควรมีสั่งพิมพ์ที่ทนทานแข็งแรง ยึดหยุ่นได้ และมีรูปภาพสวยงาม (7) ควรมีข่าวสาร และหนังสืออ่านเสริมให้กับเด็กพิเศษ (8) ในบางโรงเรียนยังไม่มีครูบรรณารักษ์

สรุปผลการวิจัย (สำหรับครูการศึกษาพิเศษ)

ผลการวิจัยเรื่อง การให้บริการของห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ครูการศึกษาพิเศษ) ส่วนใหญ่เป็นครูการศึกษาพิเศษ ร้อยละ 76.5 รองลงมาครูที่ดูแลเด็กพิเศษ ร้อยละ 13.2 และอื่น ๆ ร้อยละ 7.4 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 83.8 เพศชาย ร้อยละ 16.2 ส่วนใหญ่อายุ 30-39 ปี ร้อยละ 60.3 รองลงมาอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 29.4 และ อายุ 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 10.3 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 77.9 รองลงมา สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 19.1 และต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 2.9 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี ร้อยละ 42.6 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 36.8 และ 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 20.6 ตามลำดับ มีภาระงานประจำชั้น ร้อยละ 54.4 มีภาระงานสอนเด็กพิเศษ ร้อยละ 69.1 มีภาระงานสอนวิชาอื่น ๆ ร้อยละ 27.9 และเคยอบรมบรรณารักษ์ ร้อยละ 4

2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนและครูการศึกษาพิเศษ

2.1 ช่วงเวลาเข้าใช้ห้องสมุดของเด็กพิเศษส่วนใหญ่เข้าใช้ช่วงกลางวัน ร้อยละ 89.7 รองลงมาคือ เช้า ร้อยละ 38.2 และเย็น ร้อยละ 8.8

2.2 วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลิน ร้อยละ 91.2 รองลงมาคือ เพื่อการอ่าน ร้อยละ 73.5 และเพื่อการพักผ่อน ร้อยละ 41.2

3. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้บริการห้องสมุดครูการศึกษาพิเศษมีความต้องการใช้บริการห้องสมุดของในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบริการทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.01$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านบุคลากรและผู้สนับสนุนกิจกรรมบริการ ($\bar{X} = 3.91$) และด้านบริการที่จัดให้กับเด็กพิเศษ ($\bar{X} = 3.77$) ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผลได้ดังนี้

3.1 ครูการศึกษาพิเศษมีความต้องการในด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเด็กพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก มี 5 ข้อ คือ ป้ายบอกหมวดหมู่มีสัญลักษณ์ชัดเจน ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา คือ พื้นที่เพียงพอสำหรับการให้บริการเฉพาะเด็กพิเศษ ($\bar{X} = 3.85$) และบริการคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น ($\bar{X} = 3.76$) ตามลำดับ และโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีระดับปานกลาง คือ มีราวจับและที่นั่งสำหรับเด็กพิเศษ ($\bar{X} = 2.84$)

3.2 ครูการศึกษาพิเศษมีความต้องการในด้านบริการทรัพยากรสารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก มี 8 ข้อ คือ หนังสือนิทานที่เหมาะสมกับเด็ก ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมา คือ นิทานในรูปแบบของ VCD และ DVD ($\bar{X} = 4.26$) และอุปกรณ์พัฒนาทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.19$) ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สื่อวัสดุหนังสือสำหรับเด็กสายตาเลือนลาง ($\bar{X} = 3.42$)

3.3 ครูการศึกษาพิเศษมีความต้องการในด้านบุคลากรและผู้สนับสนุนกิจกรรมบริการแก่เด็กพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความร่วมมือของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก คือ ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา คือ ความร่วมมือจากครูการศึกษาพิเศษ ($\bar{X} = 4.09$) และต้องการให้มีนักเรียนช่วยงานห้องสมุด ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดแก่เด็กพิเศษ ($\bar{X} = 3.78$)

3.4 ครูการศึกษาพิเศษมีความต้องการในด้านบริการที่จัดให้กับเด็กพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดห้องสมุดเคลื่อนที่ ($\bar{X} = 3.96$) รองลงมา คือ มีเจ้าหน้าที่ช่วยในการสืบค้นของเด็กพิเศษ ($\bar{X} = 3.81$) และบริการเทคโนโลยีที่ทันสมัย ($\bar{X} = 3.80$) ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ จัดอาสาสมัครหรือบรรณารักษ์น้อย ($\bar{X} = 3.59$)

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า (1) ครูการศึกษาพิเศษที่มีเพศต่างกันมีความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

- (2) ครูการศึกษาพิเศษที่มีกลุ่มอายุต่างกันความต้องการในการใช้บริการห้องสมุด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (3) ครูการศึกษาพิเศษที่มีระดับ การศึกษาต่างกันความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดโดยรวม แตกต่างกัน เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี 2 ด้าน คือ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และ ด้านบริการที่จัดให้กับเด็กพิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (4) ครูการศึกษาพิเศษที่มีประสบการณ์ต่างกันความต้องการในการใช้บริการห้องสมุด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (ครูการศึกษาพิเศษ)

จากผลการวิจัยเรื่อง การให้บริการของห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้แยก อภิปรายผลเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ โรงเรียนและครูการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้บริการห้องสมุดครูการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 5 ความต้องการการให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูการศึกษาพิเศษ รองลงมา เป็นครูที่ดูแลเด็กพิเศษ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 30-39 ปีมากที่สุด ส่วนใหญ่มีระดับ การศึกษาปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปีมากที่สุด ครูการศึกษาพิเศษ ส่วนใหญ่มีภาระงานประจำชั้น และเคยอบรมบรรณารักษ์ ร้อยละ 4

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนและครูการศึกษาพิเศษ

จากผลการวิจัยในส่วนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ โรงเรียนและครูการศึกษาพิเศษ

พบว่าช่วงเวลาเข้าใช้ห้องสมุดของเด็กพิเศษส่วนใหญ่เข้าใช้ช่วงกลางวัน รองลงมาคือเช้า และช่วงเย็นจะเข้าใช้น้อยที่สุด อาจเป็นเพราะเวลาเลิกเรียนผู้ปกครองจะรีบมารับกลับบ้านทันทีเนื่องจาก เด็กพิเศษส่วนใหญ่ไม่สามารถอยู่ตามลำพังได้ต้องมีครู หรือผู้ปกครองคอยดูแลตลอดเวลา เพราะอาจเกิดความไม่ปลอดภัยได้

วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้ห้องสมุดของเด็กพิเศษส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลิน รองลงมาคือ เพื่อการอ่าน และเพื่อการพักผ่อน อาจเป็นเพราะเด็กพิเศษจะเกิดภาวะเครียดหากได้รับเนื้อหาด้านวิชาการมากเกินไป และเด็กพิเศษบางส่วนมีสมาธิสั้นไม่สามารถเรียนติดต่อกันได้หลายวิชา การเข้าห้องสมุดจึงเป็นการพักผ่อนในการอ่านนิทาน การ์ตูน หรือดูสมุดภาพต่าง ๆ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้บริการห้องสมุดครุการศึกษาศึกษาพิเศษ

จากผลการวิจัยครุการศึกษาศึกษาพิเศษมีความต้องการใช้บริการห้องสมุดด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเด็กพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครุการศึกษาศึกษาพิเศษต้องการให้มีป้ายบอกหมวดหมู่มีสัญลักษณ์ชัดเจน รองลงมา คือ ต้องการให้ห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอสำหรับการให้บริการเฉพาะเด็กพิเศษและบริการคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น สิ่งที่ครุการศึกษามีความต้องการน้อยที่สุดคือห้องสมุดควรมีราวจับและที่นั่งสำหรับเด็กพิเศษ อาจเป็นเพราะห้องสมุดของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นห้องเรียนมีพื้นที่จำกัดไม่ใช่อาคารเอกเทศ การทำราวจับหรือที่นั่งเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษจึงไม่สามารถจะทำได้

ความต้องการในด้านบริการทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า ครุการศึกษาศึกษาพิเศษต้องการหนังสือนิทานที่เหมาะสมกับเด็ก รองลงมา คือ นิทานในรูปแบบของ VCD และ DVD และอุปกรณ์พัฒนาทักษะการสื่อสาร โดยความต้องการสื่อวัสดุหนังสือสำหรับเด็กสายตาเลือนลาง อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะเด็กพิเศษในโรงเรียนมีลักษณะแตกต่างกันไป ได้แก่ เด็กที่บกพร่องทางร่างกาย ทางสายตา ทางสติปัญญา และทางอารมณ์ จึงไม่ได้มีเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาเท่านั้น

ความต้องการในด้านบุคลากรและผู้สนับสนุนกิจกรรมบริการแก่เด็กพิเศษ ครุการศึกษาศึกษาพิเศษต้องการให้มีความร่วมมือของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

รองลงมา คือ ความร่วมมือจากครูการศึกษาพิเศษ และต้องการให้มีนักเรียนช่วยงานห้องสมุด การให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดแก่เด็กพิเศษมีความต้องการน้อย อาจเป็นเพราะเด็กพิเศษเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อการพักผ่อน และเพื่อนร่วมเพศเล่น การค้นคว้าจากห้องสมุดเด็กพิเศษส่วนใหญ่ไม่สามารถค้นคว้าด้วยตนเองได้ ครูการศึกษาพิเศษจึงจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กพิเศษ โดยเฉพาะ ความต้องการในด้านบริการที่จัดให้กับเด็กพิเศษ พบว่า ครูการศึกษาพิเศษต้องการให้มีการจัดห้องสมุดเคลื่อนที่ มากที่สุด รองลงมา คือ มีเจ้าหน้าที่ช่วยในการสืบค้นของเด็กพิเศษ และบริการเทคโนโลยีที่ทันสมัย ได้แก่ คอมพิวเตอร์ , อินเทอร์เน็ต เพราะเด็กพิเศษส่วนใหญ่มีความสามารถพิเศษในการใช้คอมพิวเตอร์ การจัดให้มีอาสาสมัครหรือบรรณารักษ์น้อยครูการศึกษาพิเศษเห็นว่ามีความต้องการน้อย อาจเป็นเพราะถ้ามีเจ้าหน้าที่ช่วยงานห้องสมุดแล้วก็น่าจะเพียงพอในการให้บริการ

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า (1) ครูการศึกษาพิเศษที่มีเพศต่างกันมีความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดไม่แตกต่างกัน (2) ครูการศึกษาพิเศษที่มีกลุ่มอายุต่างกันความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดไม่แตกต่างกัน (3) ครูการศึกษาพิเศษที่มีระดับการศึกษาต่างกันความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดโดยรวม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี 2 ด้าน คือ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านบริการที่จัดให้กับเด็กพิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (4) ครูการศึกษาพิเศษที่มีประสบการณ์ต่างกันความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ความต้องการการให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

จากผลการสำรวจความต้องการในการให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ พบว่า (1) ด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเด็กพิเศษ ครูการศึกษาพิเศษมีความต้องการให้มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการให้บริการ มีชั้นวางหนังสือ มีมุมสำหรับเด็กพิเศษ มีโปรเจกเตอร์ มีการตกแต่งมุมต่างให้สวยงามน่าสนใจ เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็กให้เข้าใช้ มีอากาศถ่ายเทและแสงสว่างเพียงพอ (2) ด้าน

บริการทรัพยากรสารสนเทศ ครูการศึกษาพิเศษมีความต้องการให้มีนิทานในรูปแบบ VCD และ DVD มีหนังสือเรียนหรือหนังสือส่งเสริมการอ่านในรูปแบบ VCD และ DVD มีแบบฝึกพัฒนาทักษะ มีสื่อการเรียนหลากหลายประเภท มีหนังสือการ์ตูน มีหนังสือภาพ หนังสือ Pop up หนังสือนิทาน 3 มิติ มีหนังสือที่ตัวขยายใหญ่สำหรับเด็กที่บกพร่องทางสายตา (3) ด้านบุคลากรและผู้สนับสนุนกิจกรรมบริการแก่เด็กพิเศษของห้องสมุด ครูการศึกษาพิเศษมีความต้องการให้ผู้บริหารให้การสนับสนุน ครูการศึกษาพิเศษ ครูประจำชั้น ครูพิเศษ และบุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือและช่วยกันสนับสนุนกิจกรรมของห้องสมุดที่ให้บริการแก่เด็กพิเศษ มีครูสำหรับให้คำแนะนำแก่เด็กพิเศษ มีอาสาสมัครเล่านิทาน (4) ด้านบริการที่จัดให้กับเด็กพิเศษ ครูการศึกษาพิเศษมีความต้องการให้มีการแนะนำการใช้ห้องสมุด มีบรรณารักษ์น้อยหรืออาสาสมัครช่วยในการค้นคว้าสืบค้นของเด็กพิเศษ มีบริการเทคโนโลยีที่ทันสมัย การเล่านิทาน บริการสืบค้นด้วย Computer และ Internet มีเทคโนโลยีสำหรับการช่วยอ่านของเด็ก L.D. ประเภทอ่านหนังสือไม่ได้ และนักเรียนสามารถนำไปเปิดฟังหรือดูที่บ้านได้ จัดห้องสมุดเคลื่อนที่ แนะนำหนังสือใหม่ทุกสัปดาห์ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมศักยภาพของเด็กพิเศษ บทเรียน CAI

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย (ครูการศึกษาพิเศษ)

จากผลการวิจัยเรื่อง การให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย คือ (1) การจัดบริการห้องสมุดสำหรับเด็กพิเศษจะต้องจัดให้สอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการของเด็กแต่ละบุคคล (2) เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะต้องมียินหนังสือเรียนที่เป็นภาษาเบรลล์ หรือหนังสือแถบเสียง (3) เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จะต้องมียินเครื่องสำหรับอ่านหนังสือสามารถเปิดฟังได้ (4) ควรจัดห้องสมุดเพื่อบริการสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อเป็นแบบอย่างในการนำไปจัดระบบในห้องสมุดในที่อื่น ๆ ต่อไป (5) ห้องสมุดควรมีครูช่วยงานที่เพียงพอ

(6) ห้องสมุดมีพื้นที่คับแคบ ไม่สามารถรองรับนักเรียนจำนวนมากๆ ได้ (7) ควรจะมีห้องเสริมวิชาการของเด็กพิเศษ มีอุปกรณ์การเรียนที่เพียงพอ (8) ห้องสมุดควรมีหนังสือที่พัฒนาเด็กพิเศษที่บกร่องด้านการอ่าน (9) ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ควรเห็นความสำคัญ และสนับสนุนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเด็กพิเศษ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการใช้บริการห้องสมุดร่วมกันของนักเรียนปกติ กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการให้บริการของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร และในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
3. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของของครูการศึกษาพิเศษในการให้บริการของห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ทราบว่า การดำเนินการของห้องสมุดมีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำข้อบกพร่องที่ได้มาปรับปรุงห้องสมุดให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก ก
จดหมายราชการที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย(สำหรับครูบรรณารักษ์)
เรื่อง การให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

.....
คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีจำนวน 4 ตอน โดยแบ่งเป็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การให้ความสำคัญในการให้บริการของห้องสมุดแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 ความต้องการในการให้บริการของห้องสมุดแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ (2) ด้านสถานที่ และวัสดุ ครุภัณฑ์ (3) ด้านกิจกรรมและประชาสัมพันธ์ (4) ด้านบุคลากร

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาตอบแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

- ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน
 ครูบรรณารักษ์โรงเรียน หรือครูที่ดูแลห้องสมุด

2. เพศ

- ชาย หญิง

3. อายุ

- ต่ำกว่า 30 ปี 30-39 ปี
 40 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
 ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์การทำงาน

- ต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี 10 ปีขึ้นไป

6. ขนาดของโรงเรียนที่สังกัด

- โรงเรียนขนาดเล็ก
 โรงเรียนขนาดกลาง
 โรงเรียนขนาดใหญ่

7. ประเภทของโรงเรียน

- ประถมศึกษา (อนุบาล-ป.6) ขยายโอกาส (อนุบาล-ม.3)

ตอนที่ 2 การให้ความสำคัญในการให้บริการของห้องสมุด ในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับ 5 หมายถึง ระดับความสำคัญมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ระดับความสำคัญมาก

ระดับ 3 หมายถึง ระดับความสำคัญปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ระดับความสำคัญน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

งานด้านต่าง ๆ ของห้องสมุด	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านการบริการ					
1.1 บริการยืม-คืนหนังสือ					
1.2 บริการจองหนังสือ					
1.3 บริการสำรองหนังสือ					
1.4 บริการจัดทำรายชื่อหนังสือใหม่					
1.5 บริการปฐมนิเทศหรือแนะนำการใช้ห้องสมุด					
1.6 บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า					
1.7 บริการแนะนำการอ่าน					
1.8 บริการสอนวิธีการใช้ห้องสมุด					
1.9 บริการบรรณวิचारสารและเอกสาร					
2. ด้านสถานที่ และวัสดุ ครุภัณฑ์					
2.1 มีระบบรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสมสำหรับเด็กพิเศษ					
2.2 ตกแต่งสถานที่ให้สวยงาม สะอาด					
2.3 มีราวจับ และที่นั่งสำหรับเด็กพิเศษ					
2.4 มีแสงสว่างพอเหมาะ					

งานด้านต่าง ๆ ของห้องสมุด	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
2.5 มีระบบการถ่ายเทอากาศที่ดี					
2.6 มีระบบป้องกันเสียงรบกวนภายในและภายนอกอาคาร					
2.7 จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งอ่านหนังสือมีเพียงพอ					
2.8 มี computer และ internet ให้บริการแก่นักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน					
2.9 จำนวนชั้นวางหนังสือมีเพียงพอต่อทรัพยากรห้องสมุด					
3. ด้านกิจกรรม					
3.1 แนะนำหนังสือใหม่ที่น่าสนใจ					
3.2 มีกิจกรรมเล่าข่าวหรือแนะนำข่าวสารใหม่ ๆ					
3.3 เล่านิทาน					
3.4 จัดประกวดวาดภาพระบายสี					
3.5 จัดนิทรรศการให้ความรู้ในวันสำคัญต่าง ๆ					
3.6 แข่งขันตอบปัญหา					
3.7 ประกวดเรียงความ					
3.8 มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมห้องสมุดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผ่นปลิว วารสารห้องสมุด ฯลฯ					
3.9 กิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่					
3.10 จัดชมรมห้องสมุด					
3.11 จัดสัปดาห์ห้องสมุด					
3.12 โครงการโรงเรียนรักการอ่าน					
3.13 โครงการพัฒนาห้องสมุด					
3.14 มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับโรงเรียนอื่น					

งานด้านต่าง ๆ ของห้องสมุด	ระดับความสำคัญ				
	5	4	3	2	1
4. ด้านบุคลากร					
4.1 มีบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก แก่ผู้เข้าใช้ห้องสมุดตลอดเวลา					
4.2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสุภาพสวยงาม					
4.3 มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ พุดจาไพเราะ					
4.4 มีจิตสำนึกในการให้บริการ					
4.5 ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ เช่น อบรม สัมมนา ประชุม ฯลฯ					
4.6 มีความรู้ติดตามเทคโนโลยีสมัยใหม่อยู่เสมอ					

ตอนที่ 3 ความต้องการในการให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง กรุณากรอกความต้องการในการให้บริการของห้องสมุดแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ที่ต้องการมากที่สุด ใน 4 ด้าน ต่อไปนี้ โปรดระบุ (เรียงลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย)

1. ด้านการบริการสิ่งพิมพ์

1..... 2.....
3..... 4.....

2. ด้านสถานที่ และวัสดุ ครุภัณฑ์

1..... 2.....
3..... 4.....

3. ด้านกิจกรรมและการประชาสัมพันธ์

1..... 2.....

3..... 4.....

4. ด้านบุคลากร

1..... 2.....

3..... 4.....

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อใช้เป็น
แนวทางในการพัฒนาการให้บริการของห้องสมุด ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถาม(สำหรับครูการศึกษาพิเศษ)**เรื่อง**

**การให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร**

.....

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม มีจำนวน 5 ตอน โดยแบ่งเป็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ โรงเรียนและครูการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 3 การให้ความสำคัญในการให้บริการของห้องสมุดต่อเด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 ความต้องการในการให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านสถานที่ และสิ่ง
อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กพิเศษ (2) ด้านบริการสื่อสารสนเทศ (3) ด้านบุคลากร
และผู้สนับสนุนกิจกรรมบริการแก่เด็กพิเศษของห้องสมุด (4) ด้านบริการที่จัดให้กับเด็ก
พิเศษ

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาตอบแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

- ครูการศึกษาพิเศษ ครูที่ดูแลเด็กพิเศษ
- ครูบรรณารักษ์ อื่นๆ ระบุ.....

2. เพศ

- ชาย หญิง

3. อายุ

- ต่ำกว่า 30 ปี 30-39 ปี 40 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาโท

5. ประสบการณ์การทำงาน

- ต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี
- 10 ปีขึ้นไป

6. ภาระงานของครูการศึกษาพิเศษ

- ครูประจำชั้น
- สอนเด็กพิเศษ

สอนวิชาอื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

7. ท่านเคยได้รับการศึกษา หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับบรรณารักษศาสตร์/
สารสนเทศศาสตร์หรือไม่

ไม่เคย เคย จำนวน.....ครั้ง

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนและครูการศึกษาพิเศษ

1. จำนวนครูบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน

1) ผู้บริหาร	จำนวน..... คน
2.) ครูผู้สอน	จำนวน..... คน
3) ครูผู้ช่วย	จำนวน.....คน
4) พี่เลี้ยงเด็ก	จำนวน.....คน
5) นักการภารโรง	จำนวน.....คน
6) จำนวนนักเรียนในโรงเรียน	จำนวน.....คน
7) ครูการศึกษาพิเศษ	จำนวน.....คน
8) เด็กพิเศษในโรงเรียนทั้งหมด	จำนวน.....คน
☐ มีความบกพร่องทางร่างกาย	จำนวน.....คน
☐ มีความบกพร่องทางสายตา	จำนวน.....คน
☐ มีความบกพร่องทางการได้ยิน	จำนวน.....คน
☐ มีความบกพร่องทางสติปัญญา	จำนวน.....คน
9) เด็กพิเศษที่เรียนร่วมในห้องเรียนปกติ	จำนวน.....คน
10) เด็กพิเศษที่เรียนในห้องเรียนพิเศษ	จำนวน.....คน

2. เด็กพิเศษเข้าใช้บริการห้องสมุดในช่วงเวลาใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เช้า กลางวัน เย็น

3. วัตถุประสงค์ของการเข้าใช้ห้องสมุดของเด็กพิเศษ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เพื่อการอ่าน
- เพื่อการค้นคว้า
- เพื่อความเพลิดเพลิน
- เพื่อการพักผ่อนระหว่างรอเข้าชั้นเรียน/รอผู้ปกครองมารับ

ตอนที่ 3 ความต้องการในการให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านสถานที่และสิ่ง
อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กพิเศษ (2) ด้านบริการสื่อสารสนเทศ (3) ด้านบุคลากร
ผู้สนับสนุนกิจกรรม (4) ด้านบริการที่จัดให้กับเด็กพิเศษ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับ 5	หมายถึง	ระดับความต้องการมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ระดับความต้องการมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับความต้องการปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับความต้องการน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับความต้องการน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจและ ความต้องการ				
		5	4	3	2	1
1.	ด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเด็กพิเศษ					
	1.1 พื้นที่เพียงพอสำหรับการให้บริการเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษ					
	1.2 ห้องน้ำสำหรับเด็กพิเศษที่นั่งรถเข็น					
	1.3 ชั้นวางหนังสือเหมาะสมและสะดวกต่อการค้นคว้าแก่เด็ก พิเศษ					
	1.4 บริการคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กพิเศษ					
	1.5 ป้ายบอกหมวดหมู่ที่ชั้นวางหนังสือมีสัญลักษณ์ชัดเจน					
	1.6 มีโต๊ะ เก้าอี้ที่ใช้วัสดุและแบบพิเศษสำหรับเด็กพิเศษ					
2.	ด้านบริการสื่อสารสนเทศ					
	2.1 หนังสือ/วารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเด็กพิเศษ					
	2.2 คู่มือแนะนำการใช้สื่อสารสนเทศสำหรับเด็กพิเศษ					
	2.3 หนังสือนิทานที่เหมาะสมกับเด็กพิเศษ					

ข้อ	ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจและความต้องการ				
		5	4	3	2	1
	2.4 นิทานในรูปแบบของ VCD และ DVD ที่เหมาะสมกับเด็กพิเศษ					
	2.5 หนังสืออ่านประกอบสำหรับเด็กพิเศษ					
	2.6 วัสดุทัศนศึกษาสำหรับเด็กพิเศษและครอบครัว					
	2.7 อุปกรณ์พัฒนาทักษะการสื่อสาร เช่น กระดานสื่อสาร บัตรคำ บัตรภาพ					
	2.8 สื่อ วัสดุ หนังสือขยายใหญ่สำหรับเด็กพิเศษสายตาเลือนราง					
	2.9 หนังสืออ่านเพิ่มเติม					
3.	ด้านบุคลากรและผู้สนับสนุนกิจกรรมบริการแก่เด็กพิเศษของห้องสมุด					
	3.1 ครูช่วยงานห้องสมุดทำให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วง					
	3.2 นักเรียนช่วยงานห้องสมุดทำให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วง					
	3.3 บริการให้ความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดแก่เด็กพิเศษ					
	3.4 ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนในการดำเนินงาน					
	3.5 ความร่วมมือของครูในโรงเรียน					
	3.6 ความร่วมมือของครูการศึกษาพิเศษ					
	3.7 ความร่วมมือของผู้ปกครอง					
4.	ด้านบริการที่จัดให้กับเด็กพิเศษ					
	4.1 การแนะนำการสอนการใช้ห้องสมุดแก่เด็กพิเศษ					
	4.2 การให้บริการยืม-คืนหนังสือใหม่สำหรับเด็กพิเศษ					
	4.3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้ห้องสมุดแก่เด็กพิเศษ					
	4.4 กิจกรรมเล่าข่าวหรือแนะนำข่าวสารใหม่ๆ ที่มีสาระความรู้					
	4.5 บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจและความต้องการ				
		5	4	3	2	1
	4.6 การเฝ้าอำนาจของระเบียบห้องสมุดแก่เด็กพิเศษ					
	4.7 การจัดอาสาสมัคร หรือบรรณารักษ์น้อย					

ตอนที่ 4 ความต้องการการให้บริการห้องสมุดต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่สำคัญที่สุด ใน 4 ด้าน ต่อไปนี้ โปรดระบุ (เรียงลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย)

1. ด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเด็กพิเศษ

1.....2.....
3.....4.....

2. ด้านบริการสื่อสารสนเทศ

1.....2.....
3.....3.....

3. ด้านบุคลากรและผู้สนับสนุนกิจกรรมบริการแก่เด็กพิเศษของห้องสมุด

1.....2.....
3.....4.....

4. ด้านบริการที่จัดให้กับเด็กพิเศษ

1.....2.....
3.....4.....

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....